

**IV ЧАКЫРЫЛЫШ ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ТОЙГЕЛДЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫНЫҢ XI УТЫРЫШЫ**

КАРАР № 27

Тойгелде авылы

«19» ноябрь 2021 ел

Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Тойгелде авыл жирлеге территориясендә тәзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенең 19 пункты, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлendәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Мәслим муниципаль районы Тойгелде авыл жирлеге Советы **КАРАР БИРДЕ:**

1. Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Тойгелде авыл жирлеге территориясендә тәзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында күшымтада бирелгән Нигезләмәне расларга.

2. Әлеге каарарны Мәслим муниципаль районының Тойгелде авыл жирлеге рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы <http://pravo.tatarstan.ru> хокукий мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга.

3. Әлеге каарар, Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Тойгелде авыл жирлеге территориясендә тәзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турындагы нигезләмәнең 5 бүлгегендәге нигезләмәләреннән тыш, рәсми басылып чыккан көненнән, әмма 2022 елның 1 гыйнварыннан иртәрәк булмаган вакытта үз көченә керә.

4. Әлеге каарарның утәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Тойгелде авыл

жирлеге башлығы

Минһажев Д.М.

Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль районы
Тойгелде авыл жирлеге
Советының
2021 елның «19» ноябрендәге
27 нче номерлы каарына
1 нче күшымта

**Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Тойгелде авыл жирлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында
нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Өлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Тойгелде авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен (алга таба – төзекләндерү өлкәсендә контроль) билгели.

1.2. Төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Тойгелде авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү кагыйдәләренең (алга таба – төзекләндерү кагыйдәләре), социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәэммин иту таләпләренең (алга таба шулай ук – мәжбүри таләпләр) юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, гражданнар (алга таба - контрольдә тотыла торган затлар) үтәлеше тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә контроль Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Тойгелде авыл жирлеге Башкарма комитетының вазыйфаи затлары (алга таба – Башкарма комитеты) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Башкарма комитетының төзекләндерү өлкәсендә контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлары булып Мөслим муниципаль районы Тойгелде авыл жирлеге Башкарма комитеты житәкчесе тора (алга таба шулай ук – контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар). Башкарма комитетының күрсәтелгән вазыйфаи затларының вазыйфаи бурычларына аларның вазыйфаи инструкциясе нигезендә төзекләндерү өлкәсендә контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия булалар һәм җаваплы булалар.

1.5. Төзекләндерү, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мәнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитеты Төзекләндерү кагыйдәләренең түбәндәгеләрне үз эченә алган үтәлешен тикшереп тора:

1) янәшәдәге территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

2) элементларны һәм төзекләндерү объектларын тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

- торак булмаган биналарның, төзелмәләрнен, корылмаларның фасадларын, биналарның, корылмаларның башка стеналарын, шулай ук төзекләндерүнен һәм жәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәkle мәгълүматны үз эченә алган маxsus тамгалар, язулар эчтәлеге буенча;

- Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибенә туры китереп бирелә торган жир эшләрен башкаруга рөхсәт нигезендә жир эшләрен башкару;

- 3) Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Тойгелде авыл жирлеге территорииясен кышкы чорда жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән, биналарның, корылмаларның түбәләрен кардан, боздан һәм асылынып торучы боз сөңгеләреннән чистарту чараларын үткәрүне дә кертеп;

- 4) Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Тойгелде авыл жирлеге территорииясендә карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, локальләшү, аларның учакларын юкка чыгару буенча мәжбүри таләпләрне дә кертеп, жәйге чорда муниципаль район территорииясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр;

- 5) янғынга каршы маxsus режим гамәлдә булган чорда янғын куркынычсызлығының өстәмә таләпләре;

- 6) гомуми файдаланудагы территорииләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, яңадан урнаштыру, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

- 7) яшел утыртмаларны утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән порубочка билеты һәм (яисә) агач һәм куакларны күчереп утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (йөкләү билеты, күчереп

утыртуга рөхсөт) очракларны төзекләндерү қагыйдәләрендә билгеләнгән очракларда бирелергө тиеш;

8) каты коммуналь калдыкларны күшү буенча мәжбүри таләплөр;

Башкарма комитеты үз компетенцияләре чикләрендә тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләплөрне бозуларны бетерү түрүндагы курсәтмәләрнөң үтәлешен тикшереп тора.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү элементлары дигендә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементлары, жиһазларның һәм бизәлешнең төрле төрләре, шул исәптән биналарның, төзелешләрнөң, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган корылмалар, территорияне төзекләндерүнөң состав өлеше буларак кулланыла торган мәгълүмати щитлар һәм курсәткечләр анлашыла.

Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү объектлары дигендә төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр анлашыла, аларда төзекләндерү эшчәнлеге алып барыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданнарның коммерциягә карамаган бакчачылық, яшелчәчелек берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл чөлтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, мәйданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, юл чатлары, төшү, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);

3) ишегалды территориияләре;

4) балалар һәм спорт мәйданчыклары;

5) хайваннарны йөрту өчен мәйданчыклар;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Әлеге Нигезләмәдә киртәләүче жайланмалар дигендә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар анлашыла, шул исәптән автомат рөвештә, һәм декоратив коймалар (коймалар).

1.8. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда хәвеф-хәтәрләрне бәяләү һәм идарә итү системасы кулланылмый.

2. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычларын профилактикалау

2.1. Башкарма комитеты төзекләндерү өлкәсендә, шул исәптән профилактик чаралар үткәрү юлы белән, контрольне гамәлгә ашыра.

2.2. Профилактика чаралары Башкарма комитеты тарафыннан контролъдә тотучы затларның мәжбүри таләпләрне намус белән үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүгә китерердәй шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне контролъдә тотучы затларга житкерү, аларны үтәү ысуулларын үтәү максатларында гамәлгә ашырыла.

2.3. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зарар) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткәрү контролъ чараларын үткәрүгә карата ёстенлекле санала.

2.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган тәртиптә закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалау программысы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программында каралмаган профилактик чаралар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар үткәргәндә контролъ объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүенә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зыян (зарар) китерелүе ачыкланса, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контролъне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат бу хакта кичекмәстән Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы башлыгына (башлык урынбасарына) контролъ чаралар үткәрү турында карар кабул итү өчен хәбәр жибәрә.

2.5. Төзекләндерү өлкәсендә Башкарма комитеты контролъ башкарганда түбәндәге профилактик чаралар төрләре уздырыла ала:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтүләр игълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик барып кайту (визит).

2.6. Мәгълүмат бирү мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча Башкарма комитеты тарафыннан тиешле мәгълүматларны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Башкарма комитетының рәсми сайтында (алга таба –

Башкарма комитетының рәсми сайты) контролъ эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә (махсус бүлеккә керү Башкарма комитеты рәсми сайтының баш (төп) битеннән башкарылырга тиеш), массакуләм мәгълүмат чараларында, дәүләт мәгълүмат системаларында контролъдә тотылучы затларның шәхси кабинетларында (алар булганда) һәм башка рәвешләрдә урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

Башкарма комитеты «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы З өлешендә каралган белешмәләрне контролъ эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә Башкарма комитетының рәсми сайтында урнаштырырга һәм ярдәм итәргә тиеш.

Башкарма комитеты шулай ук Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Тойгелде авыл жирлеге халкына гражданнарының жыелышларында һәм конференцияләрендә контроль объектларына карата куелган мәжбүри таләпләр турында хәбәр итәргә хокуклы.

2.7. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү Башкарма комитеты тарафыннан үткәрелгән контроль чаралар һәм аларның нәтиҗәләре турында мәгълүматларны җыю һәм анализлау ярдәмендә гамәлгә ашырыла.

Хокук куллану практикасын контролъдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан гомумиләштерү нәтиҗәләре буенча ел саен төзекләндерү өлкәсендә контролъне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтиҗәләрен үз эченә алган һәм Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан имзаланган күрсәтмә белән раслана торган доклад әзерләнә. Әлеге доклад, хисап елыннан соң килүче елның 1 июленә кадәр, Башкарма комитетының рәсми сайтында контролъ эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

2.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамавы турындагы кисәту һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэммин иту чараларын күрү турындагы тәкъдим, Башкарма комитетына мәжбүри таләпләрнең әзерләнә торган бозылулары яисә мәжбүри таләпләрне бозуның билгеләре турындагы белешмәләр булган очракта һәм (яисә) мәжбүри таләпләрне бозуның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зара) китергәнлөгө яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зара) китерү куркынычы тудырган очракта, контролъдә тотыла торган затка игълан ителә. Кисәтүләр Татарстан Республикасы мөслим муниципаль районы башлыгы (башлык урынбасары) тарафыннан әлеге белешмәләр алынгандан соң 30 көннән дә соңга калмыйча игълан ителә (кул куела). Кисәту язма рәвештә яисә электрон

документ рәвешендә рәсмиләштерелә һәм контролъдә тотучы зат адресына җибәрелә.

Мәжбүри таләпләрне бозу ярамаганлығы турында кисәту «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типлаштырылган формалары турында» 2021 елның 31 мартандагы 151 номерлы Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлығы боерыгы белән расланган форма нигезендә рәсмиләштерелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлығы турында хәбәр ителә торган кисәтүләр теркәү номерын бирү белән кисәтүләрне исәпкә алу журналында теркәлә.

Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлығы турында Башкарма комитеты тарафыннан кисәту хәбәр ителгән очракта, контролъдә торучы торган зат күрсәтелгән кисәтүгә карата ризасызылыш белдерергә хокуклы. Кисәтүгә карата ризасызылыш алынганнан соң 30 көн эчендә Башкарма комитеты тарафыннан карала. Каршылыкларны карау нәтиҗәсендә контролъдә торучы затка язмача яки электрон документ формасында ризалыш яки риза булмау турында мәгълүмат белән җавап җибәрелә. Ризасызылыш белән килешмәгән очракта җавапта тиешле нигезләмәләр курсәтелә.

2.9. Контрольдә торучы затларга консультация бирү контролъне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан телефон аша, видео-конференц-элемтә аша, шәхси кабул итүдә яки профилактик чарапар, контроль чарапар үткәргәндә гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнары шәхси кабул итү Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Тойгелде авыл жирлеге Башлыгы (башлык урынбасары) һәм (яки) муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат Башкарма комитетының рәсми сайтында контролъ эшчәнлегенә багышланган махсус бүллектә урнаштырыла.

Консультация бирү телдән яки язма формада тубәндәге мәсьәләләр буенча башкарыла:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контролъ оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контролъ чарапарны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) тикшереп торуны гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү тәртибе;

4) аларның үтәлешен бәяләу контроль чаралар қысаларында Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла торған мәжбүри таләплөрне үз эченә алған норматив хокукий актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу.

Контрольдә тотучы затларга телдән консультация бирү шулай ук гражданнарның жыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.10. Язма рәвештә консультация бирүне тикшереп торуны вәкаләтле вазыйфаи зат түбәндәге очракларда гамәлгә ашыра:

1) контрольдә тотучы зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча язма жавап бирү турында язма гарызнамә тапшырылган;

2) консультацияләр бирү вакытында куелган сорауларга телдән жавап биреп бетерү мөмкин түгел;

3) куелган сорауларга жавап өстәмә белешмәләр соратып алуны таләп итә.

Консультацияләүне гамәлгә ашырганда, тикшереп торуны башкарырга вәкаләтле вазыйфаи зат Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалану мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Конкрет контроль чараны, вазыйфаи затларның контрольне гамәлгә ашыруға вәкаләтле каарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз эченә алған мәгълүмат, контроль чараның башка катнашучылары, шулай ук экспертиза, сынаулар қысаларында уздырылган нәтиҗәләр бирелә алмый.

Тикшерүне башкарырга вәкаләтле мәгълүм вазыйфаи затка өверелгән мәгълүмат кинәш бирү барышында мәжбүри таләплөрне үтәу мәсьәләләре буенча контрольдә тотыла торған затны бәяләу максатларында Башкарма комитеты тарафыннан файдаланыла алмый.

Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алып барыла.

Башкарма комитетына контрольдә торучы затларның һәм аларның вәкилләренең биш һәм андан құбрәк бер төрле мөрәжәгатьләре көргөн очракта, консультация бирү Башкарма комитетының рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Башлыгы (башлыгы урынбасары) яки контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат имза куйган язма аңлатма урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

2.11. Профилактик визит контрольдә торучы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә яисә видео-конференц-элемтәдән файдалану юлы белән үткәрелә.

Профилактик визит барышында контрольдә торучы затка үз эшчөнлегенә карата яисә аңа караган контроль объектларына карата куелган мәжбүри таләплөр турында хәбәр ителә.

Профилактик визит барышында контрольдә торучы затларга мәжбүри таләплөрне бозуларны бетерү турында курсәтмәлөр бирелми. Профилактика визиты барышында контрольдә торучы зат тарафыннан алынган аңлатмалар кинәш бирихарактерына ия.

3. Контроль чараптар һәм контроль гамәлләр башкару

3.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда Башкарма комитеты күрсәтелгән чараптар кысаларында контроль чараптарның һәм контроль гамәлләрнең түбәндәге төрлөре үткәрелергә мөмкин:

- 1) инспекция визиты (карау, сораштыру, мәжбүри таләплөр нигезендә контрольдә торучы затның (аның филиалларының, вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) урнашу (эшчәнлек алып бару) урынында булырга тиешле документларны сорату, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерүләр ярдәмендә);
- 2) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документлар сорату, инструменталь тикшерүләр сынаулар, экспертиза ярдәмендә);
- 3) документар тикшерү (язма аңлатмалар алу, документлар сорату, экспертиза ярдәмендә);
- 4) урынга барып тикшерү (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документлар сорату, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза ярдәмендә);
- 5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәту (территорияләрне төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турындагы белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган курсәткечләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, «Интернет» чөлтәрендәге курсәткечләрне, шулай ук фотога һәм кинога төшерү, видеога яздыру функцияләре булган хокук бозуларны теркәү техник чараптарының автоматик режимда эшләүче белешмәләрдән файдаланып алынган белешмәләрне, контроль астындагы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, гомуми файдалана алырлык башка белешмәләрне, шулай ук автоматик режимда эшли торган белешмәләрне;

6) урынга барып тикшеру (карау, инструменталь тикшеру (видеоязма кулланып), сынаулар, экспертиза ярдәмендә).

3.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәту һәм урынга барып тикшеру Башкарма комитеты тарафыннан контрольдә торучы затлар белән хезмәттәшлексез үткәрелә.

3.3. Элеге Нигезләмәнен 3.1 пунктындағы 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чаралар планнан тыш чаралар формасында үткәрелә.

Планнан тыш контроль чаралар бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

3.4. Контрольдә торучы затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән уздырыла торган контроль чараларны үткәру өчен нигез булып түбәндәгеләр тора:

1) Башкарма комитетына гражданнар һәм оешмалар мөрәжәгатьләре (гаризалары) килгәндә, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан мәгълүмат алышандан закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү турында яисә зыян (зарар) китерү куркынычы турында белешмәләр булу, шулай ук контроль чаралар уздыру нәтиҗәсендә, үзара хезмәттәшлексез контроль чараларны да кертеп, мондый белешмәләрне, шул исәптән башка контрольдә тотыла торган затларга карата да алу.

2) Россия Федерациясе Президенты күрсәтмәсе, Россия Федерациисе Хөкүмәтененең контрольдә торучы конкрет затларга карата контроль чаралар үткәру турында күрсәтмәсе;

3) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренен үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткәру турында прокурор таләбе;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәнен үтәлу вакыты чыгу – контрольдә торучы зат тарафыннан бирелгән күрсәтмә белән билгеләнгән документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яки бирелгән документлар һәм белешмәләр нигезендә ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәнен үтәлеше турында нәтиҗә ясау мөмкин түгел.

3.5. Контрольдә торучы зат белән хезмәттәшлектә үткәрелә торган контроль чаралар Башкарма комитетының контроль чараларны үткәру турында күрсәтмәсе нигезендә үткәрелә.

3.6. Башкарма комитетының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү турындағы яисә зыян китерү куркынычы турындағы белешмәләр

нигезендә контроль чара уздыру турында күрсәтмәсе кабул ителгән очракта, мондый күрсәтмә төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затның контроль чарасын уздыру турында дәлилләнгән күзаллавы нигезендә кабул ителә.

3.7. Контрольдә торучы затлар белән үзара хезмәттәшлектән башка үткәрелә торган контроль чаralар, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Тойгелде авыл жирлеге башлыгы (башлык урынбасары) биреме, Башкарма комитетының эш планындагы биреме нигезендә, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда, контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

3.8. Гражданнарга, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чаralар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

3.9. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда Башкарма комитеты ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, әлгө документлар һәм (яки) белешмәләр алар карамагында булган башка органнардан яисә күрсәтелгән органнар буйсынуындагы оешмалардан, шул исәптән электрон формада, документларны һәм (яки) белешмәләне түләүсез нигездә ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яисә) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы боерыгы белән расланган документлар һәм (яисә) сорала торган һәм ведомствоара

мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында дәүләт контроле (кузәтчелеге) органнары, жирле үзидарә органнары яки дәүләт органнары яки жирле үзидарә органнары карамагындагы оешмалар тарафыннан тикшерүләр оештырганда һәм уздырганда дәүләт контроле органнары, муниципаль контроль органнары яки жирле үзидарә органнары карамагындагы оешмалар тарафыннан соратып алына торган документлар һәм (яисә) белешмәләр булган документлар һәм (яисә) белешмәләр ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында бирелгән документлар һәм (яисә) күрсәтелгән органнардан алынган белешмәләрне һәм (яисә) белешмәләр бирү кагыйдәләре белән билгеләнгән, алар Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2021 елның

6 мартаңдагы «Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» 338 номерлы карары белән расланган.

3.10. Контрольлек ителүче зат булган шәхси эшмәкәр, гражданин, палатага контроль чарасын үткәргәндә булу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат бирергә хокуклы, шунда бәйле рәвештә контроль чараны уздыру палата тарафыннан шәхси эшмәкәрнен, гражданинның әлеге мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен киәклө вакытка күчерелә (әмма 20 көннән дә артық түгел), бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү дә керә:

1) контрольдә тотыла торган затның яисә аның вәкиленен булмавы, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затның, контроль чарасын уздырганда мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләүгә комачауламый, контрольдә тотыла торган зат контроль чараны уздыру турында тиешенчә хәбәр ителгән шарт белән;

2) закон белән саклана торган кыйыммәтләргә зыян (зарар) китерүнен турыдан-туры куркыныч янау билгеләре булмау яисә фактта зыян (зарар) китерү билгеләре булмау;

3) контроль чараны уздырганда контрольдә торучы затның булмау өчен житди сәбәпләр (контрольдә торучы затның авыруы, аның командировкасы һ.б.) бар.

3.11. Урынга чыгып тикшерүне үткәру вакыты 30 эш көненнән артмый.

Күчмә тикшерү барышында кече эшмәкәрлекнен бер субъектына карата багланышларның гомуми срокы кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатьтән арта алмый.

Россия Федерациясенен берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручу оешмага карата күчмә тикшерү үткәру срокы оешманың һәр филиалы, вәкиллеге, аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.12. Контроль чаралар үткәрүнен барлық очракларында контроль гамәлләрне башкарыга вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контроль гамәлләрне башкаруга жәлеп ителә торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне (бозуны) дәлилләр өчен фотога тәшү, аудио- һәм видеога язу, вазыйфаи затлар үткәргән контроль чараны уздыруга вәкаләтле геодезик һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин. Фотога тәшерү, аудио- һәм видеога яздыру, геодезик һәм картометрик үлчәүләр һәм әлеге максатлар өчен файдаланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чара нәтижәләре буенча төzelә торган актта һәм контроль чара

кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.13. Контроль чара нәтижәләренә контролльдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләг, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәту һәм (яисә) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торғызу, вәкаләтле органнарга яисә вазыйфаи затларга жаваплылыкка жәлеп итү турындағы мәсьәләне карау һәм (яисә) Башкарма комитеты тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындағы 2 өлешендә каралған чарапарны куллану өчен мәгълүмат жибәрү керә.

3.14. Контрольдә торучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чарасы тәмамланғаннан соң, контроль чара акты төзелә. Мондый чараны уздыру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыланған очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылған, нинди норматив хокуқый акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип күрсәтелә. Контроль чара тәмамланғанчы ачыланған бозуларны бетергән очракта, актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозу дәлиле булған документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Тикшерү чарапарын үткәргендә тутырылған тикшерү көгазыләре актка беркетелә.

Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнен башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткәрү көнендә контроль чара үткәрү урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты, аны рәсмиләштергәннән соң, прокуратура органнарына Контроль (кузәтчелек) чарапарының бердәм реестры аша турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң жибәрелә.

3.15. Контроль чарапар турында мәгълүмат Контроль (кузәтчелек) чарапарының бердәм реестрында урнаштырыла.

3.16. Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан қылыша торган, контроль (кузәтчелек) чарапарының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм караплар турында белешмәләр урнаштыру, шулай ук аларны контролльдә тотыла торган затларга дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен электрон рәвештә кулланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэммин итә торган инфраструктура ярдәмендә житкерү, шул исәптән «Бердәм дәүләт һәм

муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) региональ дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша житкөру юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контроль вәкиле булган эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган граждан муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарыла торган документлар, гамәлләр һәм кабул ителә торган каарлар турында аңа кәгазь чыганакта документлар алу кирәклеге турында Башкарма комитеты адресына хәбәр юллаган яисә электрон почта адресы турында белешмәләр булмаган очракта контрольдә тотыла торган затка документларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә жибәрү мөмкинлеге турында хәбәр итә (затның бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаса яки ул бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын узуны төгәлләмәгән очракта). Күрсәтелгән граждан Башкарма комитетына документларны басма чыганакта жибәрергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә қадәр контрольдә тотыла торган затка контрольне, гамәлләрне һәм кабул ителә торган каарлар башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар турында мәгълүмат житкөрү, документлар һәм белешмәләр жибәрү, контрольдә тотыла торган затка Башкарма комитеты тарафыннан шул исәптән кәгазьдә почта электролисте аша, контрольдә тотыла торган затка электрон рәвештә мәгълүмат бирү мөмкин булмаган очракта яки контрольдә тотыла торган зат таләбе буенча да башкарылырга мөмкин.

3.17. Актта бәян ителгән фактлар һәм нәтиҗәләр белән килешмәгән очракта, контролльдә тотыла торган зат «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 39 - 40 статьяларында һәм әлеге Нигезләмәнен 4 бүлгөндө каралган тәртиптә шикаять жибәрергә хокуклы.

3.18. Контроль чара үткәргендә мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр Контроль (күзәтчелек) чарапларның бердәм реестрына кертелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чараплар үткәрергә хокуклы.

3.19. Мәжбүри таләпләрне бозуларның контролъ чараларын уздырганда Башкарма комитетының (тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи зат) Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

- 1) контролъдә тотыла торган затка, аларны бетерүнен тиешле срокларын күрсәтеп һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүнен булдырмау чараларын уздыру турында ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирергә;
- 2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүнен булдырмау яисә аны туктату буенча һәм гражданнарны, оешмаларны законга саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы булу турында һәм аны булдырмау ысуллары хакында мәгълүматның теләсә нинди мөмкин ысулы белән аларга житкерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә, әгәр контролъ чараны үткәргәндә гражданның, төзекләндерү өлкәсендә контролъ объектына ия булган һәм (яисә) файдаланыла торган оешмаларның эшчәнлеге законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы яисә мондый зыян (зарар) китерелгән очракта, аны булдырмау ысуллары турында мәгълүмат житкерергә;
- 3) контролъ чара барышында жинаять билгеләре ачыкланганда яисә административ хокук бозу ачыкланганда тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәрергә яисә тиешле вәкаләтләр булганды гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка жәлеп иту чараларын курергә;
- 4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүнен, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүнен, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмый калуны тикшереп торуны гамәлгә ашыру чараларын, күрсәтмәне мәжбүри үтәүнен таләп итеп судка мөрәҗәгать иткәнчегә кадәр, күрсәтмәне мәжбүри үтәүнен тәэммин иту буенча билгеләнгән вакытта, әгәр мондый чара законнарда каралган булса;
- 5) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләнене карага.

3.20. Тикшереп торуны гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар төзекләндерү өлкәсендә контролънен гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимиите

органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белән билгеләнгән тәртиптә эш итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль чара уздыру барышында закон таләпләрен бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка җаваплылык каралган, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булу турында мәгълүмат күрсәтелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар күрсәтелгән актның күчермәсен тиешле җаваплылыкка тартырга вәкаләтле хакимият органына юллый.

4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата Башкарма комитеты каарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять белдерү

4.1. Башкарма комитетының каарларына, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 9 бүлегендә билгеләнгән тәртиптә шикаять бирелергә мөмкин.

4.2. Тәртип саклаучы затлар, аларның хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре, алар фикеренчә, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында турыдан-туры бозылган, судка кадәр шикаять бирергә хокуклы:

1) контроль чаралар уздыру турында каарлар;

2) ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында контроль чаралар актлары, курсәтмәләр;

3) төзекләндерү өлкәсендә контроль чаралары кысаларында контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләрен (гамәл кылмауларын).

4.3. Шикаять контрольдә торучы зат тарафыннан шикаятьне карауга вәкаләтле орган дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталын кулланып электрон рәвештә тапшырыла.

Дәүләт яисә закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр һәм документлар булган шикаять дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталыннан һәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталыннан, закон белән саклана торган башка сер турындагы Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып, файдаланусыз бирелә. Тиешле шикаять

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Тойгелде авыл жирлеге башлыгының шәхси кабул итүендә контрольдә торучы зат тарафыннан шикаятьтә (документларда) дәүләт яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрнең булуы турында алдан хәбәр ителә.

4.4. Башкарма комитеты каарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы башлыгы (башлыгы урынбасары) тарафыннан карала.

4.5. Башкарма комитеты каарына шикаять, аның вазыйфаи затларының гамәлләре (гамәл кылмавы) контролльдә тотыла торган зат үз хокукларын бозу турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алыш 30 календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Башкарма комитеты курсәтмәсенә шикаять контролльдә тотылган зат тарафыннан курсәтмә алышган вакыттан алыш 10 эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

Шикаять бирү срогоын житди сәбәп аркасында уздырган очракта, шикаятьне биргән затның үтенече буенча бу срок Башкарма комитеты тарафыннан (шикаятьне карауга вәкаләтле вазыйфаи зат) торғызылырга мөмкин.

Шикаять биргән зат шикаять буенча каар кабул итегендегә кадәр аны тұлсынынча яки өлеушчә кире алырга мөмкин. Шул ук вакытта шикаятьнән кабат юнәлеше шул ук нигезләр буенча рәхсәт ителми.

4.6. Башкарма комитеты каарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять аны теркәгеннән соң 20 эш көне эчендә каралырга тиеш.

Аны карау өчен башка органнار карамагындағы белешмәләрне алу таләп итегендеген очракта, шикаятьне карау срогоы муниципаль район Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль район Тойгелде авыл жирлеге Башлыгы (Башлыгы урынбасары) тарафыннан 20 эш көненә хәтле озайтылырга мөмкин.

5. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп курсәткечләре һәм аларның максатчан курсәткечләре

5.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.2. Контроль төренең төп курсәткечләре һәм аларның максатчан курсәткечләре, төзекләндерү өлкәсен контролльдә тоту өчен индикатив курсәткечләр

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Тойгелде авыл жирлеге Советы тарафыннан раслана.

Төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль түрүндагы нигезләмәгә аңлатма

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль (алга таба – Нигезләмә) түрүндагы нигезләмә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрүнда» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенең 19 пункты һәм «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль түрүнда» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон) нигезендә әзерләнде һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары белән расланырга һәм 2022 елның 1 гыйнварыннан да иртәрәк булмаган вакытта гамәлгә кертелергә тиеш.

1. Нигезләмә кергән көннән алып жирлектә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча элек кабул ителгән муниципаль хокукий актларның гамәлдә булуын туктатуга игътибар итәбез. Димәк, 2022 елның 1 гыйнварына кадәр жирлекнең жирле үзидарә органнары компетенциясен исәпкә алып, мондый актларның үз көчләрен югалткан дип тану түрүнда кирәклө муниципаль хокукий актлар кабул ителергә тиеш (әлеге контроль тәре түрүнда нигезләмә, профилактика программысы, контрольне гамәлгә ашыруның административ регламенты).

2. Әгәр муниципаль контрольнең әлеге тәрен гамәлгә ашыру вәкаләте жирлекләр белән муниципаль районның жирле үзидарә органнары белән килешү нигезендә тапшырылган булса, аларга жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл иту вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны шушы жирлекләр бюджетларыннан муниципаль район бюджетына бирелә торган бюджетара трансфертлар исәбеннән тапшыру түрүнда килешү нигезендә тапшырылган булса, мондый хәлдә вәкаләтләрне тапшыру түрүнда килешү эчтәлеген исәпкә алырга кирәк.

Вәкаләтләрне тапшыру түрүнда югарыда аталган килешүләр төзегендә, кагыйдә буларак, жирлекнең жирле әһәмиятендәге билгеле бер мәсьәләне хәл иту вәкаләте тапшырыла дип күрсәтелә һәм муниципаль районның жирле үзидарә органнарына әлеге мәсьәләне норматив җайга салу вәкаләте дә тапшырыла дип күрсәтелми. Өстәвенә, вәкаләтләрне тапшыру түрүнда еш кына муниципаль район

Башкарма комитеты һәм жирлек тарафыннан килешүләр төzelә. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясындагы 4 өлешенең мәгънәсе буенча вәкаләт жирле үзидарәнең шушы вәкаләткә ия органы тарафыннан тапшырыла (һәм шуңа бәйле рәвештә килешү төzelә). Муниципаль контроль рәвеше турынданың нигезләмә нәкъ менә муниципаль берәмлекнен вәкиллекле органы тарафыннан расланырга тиеш. Шунда күрә муниципаль районның һәм жирлекнен вәкиллекле органнары арасында муниципаль контроль формасы турынданың нигезләмәне раслау хакынданың вәкаләтләрне тапшыру мәсьәләсе буенча килешү төzelмәгән булса, муниципаль контроль формасы турынданың нигезләмәне раслый торган хокукий акт кабул итү жирлекнен вәкиллекле органы компетенциясендә кала.

3. Нигезләмә нигезендә 248-ФЗ номерлы Федераль законның 22 статьясындагы 7 өлеше нигезендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда куркынычларны бәяләү һәм аларга идарә итү системасы кулланылмый.

Шунда бәйле рәвештә Нигезләмәдә беркетелгән контроль чаралар (инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, күчмә тикшерү, мәжбүри таләпләрнен үтәлешен күзәтү, күчмә тикшерү) планнан тыш чаралар рәвешендә уздырыла.

Планнан тыш контроль чаралар бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольдә план характеристының булмавы дәүләт хакимиятенең федераль органнары тарафыннан контроль чаралар үткәрүгә планлы (хәвеф-хәтәр) якын килүне билгеләгәндә, муниципаль контроль объектларында хәвеф-хәтәр тәркемнәрен муниципаль контроль объектларында күрсәтелгән хокуклардан файдалану практикасын исәпкә алыш, муниципаль контроль объектларында рисклар тәркемен билгеләргә тәкъдим ителүе белән анлатыла. Булган мәгълүматларга Караганда, жирлекләрнен абсолют күпчелегендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль системалы рәвештә башкарыймаган. Шулай булгач, планлаштырылган контроль чараларының ешлыгын билгеләү максатларында муниципаль контроль объектларына градация үткәру мөмкинлеге бирә торган мәгълүмат юк.

4. Нигезләмәнең 1.6 пунктында мәжбүри таләпләр исемлеге территорияне төзекләндерү кагыйдәләрен җайга салу предметыннан чыгып формалаштырылды, шул исәптән «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми

принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендеге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 45.1 статьясы таләпләрен исәпкә алыш.

Нигезләмәнең 1.6 пунктындагы нигезләмәләрне төгәлләштерү «Самара өлкәсе территориясендә административ хокук бозулар турында» 2007 елның 01 декабрендеге 115-ГД номерлы Самара өлкәсе Законында каралган төзекләндерү өлкәсендә административ хокук бозулар составы мисалында гамәлгә ашырылды. Нигезләмәнең 1.6 пункты нигезләмәләрен Россия Федерациясенең башка субъекты мохтажларына яраклаштырганда төзекләндерү өлкәсендә административ хокук бозуларның конкрет составларын билгели торган Россия Федерациясенең тиешле субъекты законы нигезләмәләрен исәпкә алышга кирәк.

5. Нигезләмәдә түбәндәге төр профилактик чараптар үткәрү каралган:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтүләр игълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик визит.

Нигезләмәнең профилактик чараптары буларак намуслылыгын стимуллаштыру һәм үз-үзене камилләштерү чараптары ачыкланмаган.

Шулай ук билгеләп үтәргә кирәк, контроль объектларына карата куелган мәжбүри таләпләр, аларның хәвеф-хәтәр критерийларына туры килүе, шулай ук төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларына карата уздырыла торган контроль чараптарның төрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында, аларны тиешле хәвеф-хәтәр категориясенә кертүдән чыгып, муниципаль контроль органы гражданнарның жыелышларында һәм конференцияләрендә мәгълүмат житкерүне һәм консультацияләүне гамәлгә ашырырга мөмкин.